

Danskeeren.

Fredags-Udgave.

„Danskereen“ koster kun \$1.50 pr. Aargang.

Nebr State Hist.-Soc.
„Da.“

udkommer hver Tirsdag og Fredag.

Nr. 85.

Blair, Nebr., Fredag d. 27. Oktober 1905.

14. Aarg.

Ulmindelig Strike i Rusland.

Jernbane-Telegraf- og Postforbindelse afbrudt.

Gjæren isoleret i sit Palads.

Efter hvad der meddeles fra St. Petersburg den 25. ds. synes det, som Tilstanden for Tiden er værre end nogen Sinde før. Væsentlig hele Rusland er „striket-bundt“. I Tirsdags naaede Arbejdsnedlægningen et alarmerende Omfang, og i Onsdags gjorde den saadan Fart, at selv Gæren i sit Palads paa Peterhof blev afstaaet fra Jernbaneforbindelse, og Kæserdommet samfærdsel er næsten standstødt. Onsdag Aften fandt et Sammenstød mellem Strikerne og Lokomotivførere Sted; disse forsøgte at føre Tog ud. Der vedsleedes Revolverstrib, og flere Personer blev dræbt eller faaret. De strikende Jernbane-Mænd forstærkedes af andre Arbejdere. Telegrafforbindelsen mellem St. Petersburg og Kharhoff er afbrudt, og alle andre Linier trues.

Med Jernbanerens standstødt og Telegrafens udfald mener Socialdemokraterne, at de har Regeringen i deres Magt, da Autoriteterne ikke er i Stand til at sende Tropper og dempe Opstanden i de forskellige Byer og Provinscer, og med Telegrafens og Posttjenestens fald ud af Virksomhed kan ikke engang Meddelelse om de værste Uordninger sendes ud.

Den Strike, som Socialdemokraterne har lagt for Dagen har forbadset Autoriteterne. De er fuldt faa befrygtede over denne deres Magt, som de var over Sopans Opstand.

Hungerens truer allerede flere Steder, i det Hjelpe ikke kan sendes til de nødledende Distrikter. Prisen paa Hødemidler stiger hurtigt endog i St. Petersburg, hvor Kød har steget en Treiedel paa een Dag.

Onsdags Eftermiddag holdtes der et Ministerraad under Grev Wittes Forsæde for at overveje Situationen.

Følgende torte Overfugt gives over Situationen i Onsdags:

St. Petersburg er praktisk talt afstaaet fra Forbindelse med Verden uden over Finland og Sverrig.

Jernbanetog i Østersprovinserne faar Hæle, og Situationen siges at være meget slem i Riga og Libau.

Alle Jernbanelinier i Polen er standstødt, og der er begyndt Strike paa det store Sydøst Syster, som omfatter Landet mellem Pripet fra Kieff til Odessa.

Postvæsenet nægter at modtage registrerede Breve, Patter og Penge til Forsendelse.

Arbejderne ved Obukhoff, Putiloff, Nevski, Alexandrovski og Kolpino Værkstederne er ube, og ligesaa er Arbejderne flere Steder langs Nevas Bredder. I Morgen (Torsdag) venter man, at St. Petersburg ingen Baneforbindelse vil have med den sydlige Del af Kontinentet. Med det samme vil Postforbindelsen være afbrudt.

Endnu skal vi blot meddele, at man i St. Petersburg venter, at Tilstanden vil forværres. Strikerne holder deres Møder, og en af deres Ledere erklærede, at den nærværende Strike var kun en Strikoprøve som Prøveløb til en fuldstændig Strike af hele den sociale Gruppe.

Grev Wittes toste til en Deputation for Strikerne, men hans Tale gjorde ikke stor Virkning. Han sagde: „Hull, at Regeringen kan muligvis falde, men med den vil I ogsaa forgaa, idet I vil falde i Hænderne paa den Midelsland, som I søger at bekæmpe.“

Alice Roosevelt igen i Amerika.

Lidt fra Turen og Landingen.

Blandt andre fremtrædende Passagerer, som i Mandags arriverede i San Francisco paa Pacific Postdamperen Siberia fra Yokohama, Japan, var Alice Roosevelt, Jernbanemanden E. H. Harriman og flere Senatorer.

Dampskibet Siberia satte paa den Tur Reford, idet det gjorde Turen i 10 Dage, 10 Timer og 28 Minuter fra Yokohama til San Francisco. Det hurtigste, noget Skib havde gjort Turen før, var 10 Dage, 11 Timer og 25 Minuter.

Der freedes saa ogsaa om, at Turen pr. Jernbane fra San Francisco til Østen skulde blive „record smash“. Derfor havde Harriman gjort Arrangement. Hele Turen fra Japan til Østens Byer skulde blive den hurtigste paa Record. Siden har det rigtigt hedt sig, at Præsidenten har sendt Telegram til Mr. Harriman og bedt om „ikke at forstærke“.

I Onsdags Morges kl. 9.25 rullede Harriman Toget ind i U. P. Depot i Omaha, og der var en hel „crowd“ tilfæde for at faa et Glimt af Miss Roosevelt, men de blev stuffet — hun sov.

Da Toget standse for at stifte Lokomotiv og Harriman var staaet af paa Platformen troede en Repræsentant for „Daily News“ hen og skæppe ham paa Stulderen og sagde: „Mr. Harriman, vil De gaa ind paa at give en Avismand et Ord?“ „Yes“, sagde Mr. Harriman, „Good-by“.

Angaaende Miss Alice Roosevelts Præsident, som hun medbragte, sagde hun i San Francisco, at de var ikke forfærdede men Minder om Turen. Hun erklærede, at der var intet virkeligt mærkeordigt ved Turen, og hun var ikke i Stand til at begribe, at der var gjort saa megen Stads af den. Hun var led af, der var cirkuleret saa mange meningsløse Historier om hende.

Mr. Harriman sagde, at de alle Begne var bleven behandlet med Høflighed og Respekt, og at Japan sig en god Fremtid i Møde. De regerende er intelligente og vaagne overfor Landets Interesser, og de arbejder sammen med Folket.

Pakkers gør nyt Forsøg.

De tilstaaede Repræsentanter for Beef-Trusien gør nu Forsøg paa at faa Sagen imod dem afsluttet. Deres Advokater har i denne Uge „filed pleas“ for „not guilty“ og „no jurisdiction“. De forsøger at gøre gældende, at de Forenede Stater har ingen Jurisdiktion i den Sag, for der er ingen Lov, der berettiger Rettergang imod dem og Straf for deres foregionde Overtrædelser af „International Commerce Act.“

En Hundes Gøen redder otte Menneskers Liv.

Otte Mennesker i Chicago var i Tirsdags Morges paa Rippet til at omkomme, men reddedes, idet en Hundes Gøen vækled Mrs. Margaret Terry, og hun fik Resten i Huset vækled. En ung Mand paa 27 Aar var allerede død af Gæsduster, som havde gennemstrømmet Huset.

Ex-Præs. Cleveland til Vesten.

I Gaar forlod Ex-Præsident Cleveland sammen med sin Hustru Princeton, N. J. for at rejse til Nebraska City, hvor han vil holde en Tale i Anledning af J. Sterling Morton Monumentets Afsløring. Morton var Agrarbrugs-Minister under Cleveland's 2. Termin.

Præsident Roosevelt i Tuskegee.

Taler opmuntrende og praktisk til den sorte Race.

Af de Taler, Bladene har refereret fra Præsidentens Rejse i Syden, synes os ingen saa interessant, som hans Tale i Tuskegee til Negrene. Vi skal prøve at give det væsentligste af den.

„For den hvide Aar vel som for den sorte Befolkning er det af yderste Vigtighed for de farvede, at de snart forstærke, at Negeren bliver opmuntret til at gøre sig selv til en nyttig Borger af hvidt Land.“

Det er i den hvide Mand's Interesse, at denne Teori bliver befulgt samvittighedsfuldt, og det er af Vigtighed for de farvede, at de snart forstærke, at de her i Syden har en Anledning til økonomisk Udvikling, som ikke bydes dem noget andet Steds.

I de sidste 20 Aar har industriel Virksomhed i Syden taget et vældigt Opsving, og der er Mangel paa Arbejdskræfter næsten alle Vegne, saa det er Wisdom for alle, som ønsker Udviklingen en god Fremtid, at hjælpe Negeren til at blive saa nyttig som mulig for ham selv og den Kommune, i hvilken han lever.

„Syden har altid været paa sin egen fremdeles væsentlig paa sin egen Befolkning til at gøre dets Arbejde. Og da der er Mangel ikke alene paa almindelige Arbejdere men ogsaa paa kyndige (skilled) Arbejdere, saa er det dobbelt vigtigt, at saa mange som muligt bliver til størst mulig Nytte ved at faa sin Forand og Gøner udvikle til samvittighedsfuld Brug.“

Tuskegee = Skolen.

Følgende er Tuskegees Industrielle af største praktiske Vigtighed for baade de hvide og de sorte, og den er vel værd begge Racers Understøttelse baade i Syd og Nord.

„Deres 1500 Elever faar ikke alene Hoved- og Hjertebildelse, men de bliver ogsaa opviede til industriel Digtighed; thi Tuskegee har fra Begyndelsen af lagt Vægt paa Mænds og Kvinders Uddannelse til Agerbrug, Maskindrift og Husboldning.“

„Enhver, der forlader denne Anstalt, dygtigere som Maskinist eller til industriel Virksomhed, søger saa meget til den hele Kommunes Velstand og gavner enhver i Samfundet.“

„Hvordan det end betragtes, saa er Uvidenhed den dyreste Produkt, der kan avles hvor som helst i dette Land. Enhver Dollar, der anvendes enten paa den hvide eller den sorte Mands Uddannelse med Hensyn til Hoved, Haand eller Hjerte giver en rig Dividende til det hele Samfund. Alene fra et økonomisk Synspunkt er det af største Betydning for Landets Borgere, at Anstalter som Tuskegee faar Fremgang.“

Højere Hensyn.

„Men der er andre og højere Hensyn, hvorfor de har Krav paa vor Støtte. I Humanitetens, Retfærdighedens og Selvsforståelsens Interesse bør enhver hvid Mand i Amerika, uagtet hvor han lever, forsøge at hjælpe Negeren til at blive selvfuldstændig.“

„Det er i den hvide Mand's Interesse og til hans Bøsthytelse at drage Omfarg for, at Negeren bliver uddannet. Og det er ikke alene hans Pligt, men det ligger i hans Interesse at se til, at Negeren nyder Bøsthytelse for Gjenbom, Liv og alle hans legale Rettigheder.“

Efter at have omtalt Lynching og anden Lovløshed baade i Syden og andre Steder i Landet, og hvorledes det gælder om at modarbejde den over-

alt, priser Præs. Sydens Bestræbelser for at rejse den offentlige Opinion imod at Slags Lovløshed og særlig mod Lynching. Han fortsætter saa: „Jeg haaber, at det gode Eksempel vil blive efterfulgt baade i Syd og i Nord, for der er ogsaa Ondt at kæmpe imod i Norden. Og naar en Flot Mennesker i hvilket som helst Samfund rejser sig for, hvad der er ret, saa over disse Mennesker en god Gjerning ikke alene i den ene Retning, hvori de arbejder, men de giver et Væste til godt Borgerstab over hele Unionen.“

„Jeg priser oprigtigt, hvad I har gjort paa Tuskegee, og jeg er vis paa, I ikke vil mutte, naar jeg siger, at det lunde umuligt været gjort, havde det ikke haft loyal Støtte af den hvide Befolkning rundt omkring; thi under de 25 Aars Bestræbelser for at læste (educate) den sorte Mand her imid i en intelligent og dannet Kommune har der aldrig været et Brud mellem Racerne eller nogen betydelig Vanfærlighed.“

„Al Væste til den hvide Mand i Alabama og til de hvide i Tuskegee for, hvad de har gjort.“

Her greb han saa Anledningen til at sige, at om der skulde opstaa Vanfærligheder, saa lad dem blive opgjorte ved aaben Forhandling mellem hvide og befindige Repræsentanter for begge Racers. Sluttelig henvendte han sig særlig til de unge ved Skolen:

„I unge, farvede Mænd og Kvinder, uddannede her paa Tuskegee, I maa ved Fortsættelse og Eksempel lede eders Kammerater til at blive ædruelige, flittige og lovlige. I er paa Væste forpligtede til at faa sammen til Gavn for Lov og Orden og til Kamp imod al Forbrydelse af eders Race; thi den største Uret, som Forbryderen gør, er den Uret han gør imod sin egen Race. I maa lære Folk af eders Race, at de samvittighedsfuldt maa leve op til enhver Kontrakt, de indgaar i god Tro, hvor svært det end maatte være. Om I sparer Penge, saa sitre jer Hjem, bliv Skatteydere og lev et rent, hæderligt, beskedent Liv, og I vil vinde eders Rabors Agtelse, hvad Race de end tilhører.“

Præsidenten sluttede med at opfordre til ædel Ræppesrid. Negerne i dette Land ejer nu for \$300,000,000, som de betaler Stat af, og de har udskullet 50 % af deres „illiteracy“. Men de maa videre fremad. Sydens Fremtid beror paa dets egen Befolkning, begge Racers, Flid og Lovlighed.“

Slutning paa Præsidentens Rejse

I Gaar sluttede Præsidenten saa sin Rejse i New Orleans. Overalt er han bleven modtaget med stormende Jubel. Det synes, som Syden bl. a. føler sig en Smule stolt over, at Præsidentens Møder var en Splænding. Da Præsidenten besøgte hendes Hjem i Roswell, Georgia, blev han fotografieret sammen med hans Moders „nurse“, „Mom“ Grace, en meget gammel Regerkvinde, idet de stod i Nærheden af hinanden foran Forsamlingsen.

Præsidentens Modtagelse i New Orleans var den mest storartede paa hele Turen. En 50,000 Mennesker var samlet for at se ham og beviise ham Væste. Præsidenten skulde have holdt en Tale til dem, men han opgav det og sagde til Forsamlingsen: „Gaa hjem og vær gode Borgere“, og saa forsvandt han. Han var træt.

Dampskibs-Notiser.

Scandinavian-American Linien's Dampner „United States“ er afgaaet fra Kristiansand, Norge, med 635 Passagerer om Bord. Den ankommer til New York den 30. Oktober.

Sport.

Den holder paa at faa Overhaand ved vore Colleges.

En farlig Tendens.

I den forløbne Uge har der været store Festspligheder i Urbana, Illinois, i Anledning af Professor James Overtagelse af Embedet som Rector for Statsuniversitetet i Illinois. Der blev holdt en Række gode Taler om forskellige Emner af Interesse for Skolebørnene, og ikke mindst interessant var Taler om Collegeport, som holdtes af Professor Lawrence ved Harvard Universitet. Collegeporten faar i de senere Aar spredt sig i en saadan Grad, at der er Fare for, at vore Colleges vil forsejle deres egentlige Opgave. Prof. Lawrence sagde blandt andet: „Er det ikke sandt, at den almindelige Collegestudent i vort Land er mindre alvorlig optaget af sit Arbejde end Studenter ved de professionelle Lærestalter? Er det ikke sandt, at i vore Colleges fanges Interessen blandt de unge langt mere af Sport end af Studierne, og at en, som har vist nogen Overlegenhed i legemlige Idretter, er uden Sammenligning en større Helt end en, som udmærker sig i sine Studier? Men er der da nogen rimelig Grund for, at unge Mænd skulde finde mere Behag i og søle mere Stolt over at kunne bruge sine Muskler end sine Tanker? Hvad anden Grund er der vel til, at Studenter i vore Colleges anser Triumfer paa Sportens Omraade af større Værdi end Triumfer paa Tankningens end den fortløbende Glæde, man føler ved Bifaldet fra en tilfældig Forsamling af Folk, som er Vidner til Veddekampene? Jeg vil paa ingen Maade søge at forringe Betydningen af Collegeport eller benægte Bærdien af den Begejstring, den kan vække. Men har vi ikke læst disse Ting lægge alfor meget Vægt paa vore studerendes Interesse? Har vi ikke læst disse offentlige Skuepil, som Ødretsvæbnerne ved vore Colleges faa afre til at blive et overværes af applauderende Mængder, stabe falkte Forsamlinger hos vore studerende, saa de ikke kan se det færdige Forhold mellem Ting, som vistnok kan have Værdi, og Ting, som har langt større Værdi?“ „Dec. 15.“

Jerry Simpson død.

(Ligget over fra i Tirsdags.)

Den for nogle Aar siden i Kansas faa fremtrædende Populist Jerry Simpson døde i Mandags Morges. Jerry Simpson var født i New Brunsvig 1842, men kom som Dreng med sine Forældre til Oneida Co., New York. Fra han var 14 Aar, og til han den 31. Okt. 1878 var med i et Forsk, for han til Søs.

Endelig kom han til Kansas og slog sig til Ro i denne Stat. Her slog han ind paa Politiken. Tre Gange fæjlede han som Kandidat for Kongressen. Men saa blev han baade valgt og genvalgt af Populisterne. Han var en Forsøger for flere Reformere, som nu er paa Dagsordenen. I Slutning af 80erne og Begyndelsen af 90erne prædikede han Regeringskontrol af Jernbanerne og den føderale Regerings Tilfyn med Assurance-forsikringsvirksomheden. For to Aar siden talte han imod „Packers“ Kombination og Hofmaskine-Monopol, og før W. J. Bryan var kendt ud over sit eget County, talte J. Simpson om Friselsk.

Simpson var en original Abolitionist og stemte for Abraham Lincoln som Præsident. Saa var han Republikaner, indtil han i 1873 blev „Greenbacker“. Siden blev han „Farmer Alliance“ Mand og sidst Populist. Der gives ham det skønne Bibeudtryk: „Han havde altid Hjerter for den fattige Mand, og han mente det selv ærligt med, hvad han gjorde baade offentlig og privat. Han glemte aldrig en Ven, og han unbloed aldrig at tilgive en Fjende.“

Stillingen i Norge.

Den er ikke klar endnu. Følge et Telegram for København af 19. ds. skulde Prins Carl af Danmark være rede til at tage imod Kongevalget, hvis et Ftertal af Stortinget stemte derfor, og han skulde da bestige Troenen under Navnet Haakon den Syvende.

Men saa i et senere Telegram (af 23. ds.) hedder det, at Prins Carl i sidste Tilfælde skal have udtalt Betænkning paa at lade sig vælge blot af et Ftertal af Stortinget, og Dr. Hansen er pludselig kommen til København som Repræsentant for den norske Regering for at søge at fjerne Vanfærlighederne.

Taft siger fra.

Fra Washington meddes under 6. ds., at Min. Taft har udsendt følgende Udtalelse: „Jeg har ikke i Sinds udtræde af Kabinetet for at oplage Kampagne for Præsidentvæbning; videre: Jeg har aldeles ikke til Hensigt at kæmpe for at opnaa Embedet som Nationens Eksekutiv-Chef.“ Taft er vel tilfreds med sin Stillings og agter at blive i den, saa længe Præsidenten ønsker ham der. Det råber da ogsaa Wisdom hos Manden, at han ved at standse den utidige Bevæggelse for hans Kandidatur.

Det foreslaende Valg i Philadelphja.

Bøn og Stemmededdel er de Vaalen, hvormed Reformemnerne i Philadelphja vil faa den „republikanske Maskine“ paa Valgdagen. Kvinderne vil bede, og Mandene vil stemme, hedder det. Det er „Woman's Christian Temperance Union“, der har startet Bevægelsen, og de kristne Samfund i Byen kutter sig til den. Det gælder om at faa Mayor Weaver genvalgt. Feruden at bede for denne Sag vil Kvinderne ogsaa falkte. Saloonerne skal lukkes og Kirkerne være aabne paa Valgdagen. Der skal holdes Bønnemøde i 6 Timer.

Moral uden Gud.

Mr. M. Mangsarian, Forebragsholder for „det uafhængige religiøse Samfund i Chicago“ har udsendret den epistopale Bishop Charles P. Andersen i Chicago til en Debat over Emnet „Morality without God“. Epistopalkirken har nemlig besluttet at holde en Række Møder for at vække Liv i deres Kirke, og det mener Mr. Mangsarian, at det er til ingen Nytte. Han foreslaar Bistoppen, at de holder et Møde i Orchestra Hall paa Søndag, og hver af dem holder et Foredrag, og saa lader de Forsamlingsen gaa, saa enhver kan dømmе for sig selv. — Om Bistoppen har taget imod Udsfordringen, vides ikke.

Adresseforandringer.

Past. J. Pedersens Adresse er nu: Bor 33, Ethan, Davison Co., South Dakota.

Pastor H. J. Dahlstrøms Adresse er nu: 1327, Maple Street, Racine, Wis.

„Danskereen“ udgaar 2 Gange om Ugen. \$1.50 aarlig. Prøve-Nr. frit. Danish Luth. Publ. House, Blair, Nebr.